VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2021/678

z 23. apríla 2021,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1350, ktorým sa Litovskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 ([1]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V nadväznosti na žiadosť Litvy zo 7. augusta 2020 Rada 25. septembra 2020 poskytla Litve finančnú pomoc vo forme úveru vo výške najviac 602 310 000 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov s cieľom doplniť vnútroštátne úsilie Litvy pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

(2) Úver mal byť použitý Litvou na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení uvedených v článku 3 vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2020/1350 ([2]).

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 naďalej ochromuje podstatnú časť pracovnej sily v Litve. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov v Litve v súvislosti s opatreniami uvedenými v článku 3 písm. a) a b) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1350.

(4) Výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Litva zaviedla v rokoch 2020 a 2021 na obmedzenie uvedeného výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, mali a naďalej majú závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jesene 2020 mala mať Litva do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 8,4 % a dlh verejnej správy na úrovni 47,2 % hrubého domáceho produktu (HDP). Predpokladá sa, že deficit verejnej správy Litvy dosiahne v roku 2021 úroveň 6,0 % HDP a dlh verejnej správy úroveň 50,7 % HDP. Podľa predbežnej prognózy Komisie zo zimy 2021 sa v roku 2021 predpokladá zvýšenie HDP Litvy o 2,2 %.

(5) Litva požiadala 11. marca 2021 Úniu o ďalšiu finančnú pomoc vo výške 354 950 000 EUR s cieľom pokračovať v dopĺňaní svojho vnútroštátneho úsilia v rokoch 2020 a 2021 pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby. Týka sa to najmä opatrení uvedených v odôvodneniach 6 až 8.

(6) Zákonom č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016 zmenenom v roku 2020 ([3]), ako sa uvádza v článku 3 písm. a) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1350, Litva zaviedla režim vyplácania dotácií zamestnávateľom s cieľom pokryť odhadované mzdy pre každého zamestnanca počas nečinnosti, a to ako podporu počas obdobia karantény a obdobia núdzového stavu. Pred 1. januárom 2021 sa zamestnávateľ mohol rozhodnúť, či využije dotácie na pokrytie 70 % mzdy, a to najviac do výšky 1,5-násobku minimálnej mzdy, alebo na pokrytie 90 % mzdy (100 %

([1]) Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

([2]) Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1350 z 25. septembra 2020, ktorým sa Litovskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 314, 29.9.2020, s. 35).

([3]) Článok 41 časť 2-1 zákona č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016 zmeneného zákonom č. XIII-2822 zo 17. marca 2020, zákonom č. XIII-2846 zo 7. apríla 2020, zákonom č. XIII-3005 zo 4. júna 2020 a zákonom č. XIV-131 z 23. decembra 2020.

v prípade zamestnancov vo veku 60 a viac rokov), a to najviac do výšky minimálnej mzdy. Od 1. januára 2021 môže zamestnávateľ dostávať dotácie na pokrytie 100 % mzdy až do výšky 1,5-násobku minimálnej mzdy. Zamestnávatelia zapojení do režimu si musia prinajmenšom tri mesiace po skončení vyplácania dotácie udržať aspoň 50 % svojich zamestnancov.

(7) Podľa zákona č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016 zmeneného v roku 2020, ako sa uvádza v článku 3 písm. a) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1350, boli dotácie vyplácané aj zamestnancom, ktorí sa vrátili po čase nečinnosti ([4]), a to až počas obdobia šiestich mesiacov po ich návrate do práce. Vzhľadom na strop minimálnej mzdy alebo dvojnásobku minimálnej mzdy v závislosti od hospodárskej činnosti vykonávanej zamestnávateľom by výška dotácií vyplácaná v prvom a druhom mesiaci po návrate do práce mohla dosahovať 100 % mzdy zamestnanca, v treťom a vo štvrtom mesiaci mohla dosahovať 50 % a v piatom a šiestom mesiaci mohla dosahovať 30 %. Tieto dotácie možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, pretože boli zacielené na poskytovanie podpory príjmu zamestnancom a pomáhajú zachovať existujúce pracovnoprávne vzťahy.

(8) Úrady zaviedli aj dávky pre samostatne zárobkovo činné osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb, ktoré vykonávajú poľnohospodársku činnosť v poľnohospodárskom podniku alebo na farme, ktorý(-á) zodpovedá najmenej štyrom hospodárskym veľkostným jednotkám, ako sa uvádza v článku 3 písm. b) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1350. Uvedené opatrenie bolo zmenené v roku 2020 ([5]). V roku 2020 predstavovala uvedená dávka 257 EUR, pričom bola vyplácaná počas obdobia karantény a obdobia núdzového stavu, ako aj v nasledujúcich dvoch mesiacoch. V roku 2021 dosahuje táto dávka 260 EUR a vypláca sa počas obdobia karantény a obdobia núdzového stavu, ako aj v nasledujúcom mesiaci. Dávky pre samostatne zárobkovo činné osoby možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, pretože sú zacielené na ochranu samostatne zárobkovo činných osôb alebo podobných kategórií zamestnancov pred znížením alebo stratou príjmu.

(9) Litva spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Litva poskytla Komisii primerané dôkazy o tom, že od 1. februára 2020 sa v dôsledku prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 1 101 607 198 EUR. Predstavuje to náhle a prudké zvýšenie, pretože súvisí s rozšírením existujúcich vnútroštátnych opatrení priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré sa týkajú významnej časti podnikov a pracovnej sily v Litve. Litva uhradila 144 347 198 EUR zo zvýšenej sumy výdavkov z finančných prostriedkov Únie.

(10) Komisia sa v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 poradila s Litvou a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré sa uvádzajú v žiadosti Litvy z 11. marca 2021.

(11) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Litve pri riešení sociálno-ekonomických dôsledkov závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19. Komisia by mala prijať rozhodnutia o splatnosti, výške a uvoľnení splátok a tranží v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi.

(12) Litva a Komisia by mali toto rozhodnutie zohľadniť v dohode o úvere, ako sa uvádza v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

(13) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu vykonať najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.

([4]) Článok 41 časť 2-4 zákona č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016 zmeneného zákonom č. XIII-2882 zo 7. mája 2020 a zákonom č. XIII-3005 zo 4. júna 2020.

([5]) Článok 5-1 zákona č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016 zmeneného zákonom č. XIII-2822 zo 17. marca 2020, zákonom č. XIII-2846 zo 7. apríla 2020, zákonom č. XIII-2877 z 30. apríla 2020 a zákonom č. XIV-35 z 3. decembra 2020.

(14) Litva by mala Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Litva plní uvedené výdavky.

(15) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Litvy, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa uplatnili zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1350 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

   a) odsek 1 sa nahrádza takto:

   „1. Únia sprístupní Litve úver vo výške najviac 957 260 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.“;

   b) Odsek 4 sa nahrádza takto:

   „4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne platnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672. Všetky ďalšie splátky sa uvoľnia v súlade s podmienkami takejto dohody o úvere alebo v prípade potreby budú podmienené nadobudnutím platnosti dodatku k uvedenej dohode alebo zmenenej dohody o úvere.“

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Litva môže financovať tieto opatrenia:

a) mzdové dotácie počas nečinnosti stanovené v článku 41 zákona č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016, ako boli zmenené v roku 2020;

b) mzdové dotácie po nečinnosti stanovené v článku 41 zákona č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016, ako boli zmenené v roku 2020;

c) dávky samostatne zárobkovo činným osobám stanovené v článku 5-1 zákona č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016, ako boli zmenené v roku 2020;

d) dávky samostatne zárobkovo činným osobám v poľnohospodárstve stanovené v článku 5-2 zákona č. XII-2470 o zamestnanosti z 21. júna 2016, ako boli zmenené v roku 2020.“

3. Článok 4 sa nahrádza takto:

„Článok 4

1. Litva informuje Komisiu do 30. marca 2021 a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.

2. Ak sa opatrenia uvedené v článku 3 zakladajú na plánovaných verejných výdavkoch a boli predmetom vykonávacieho rozhodnutia, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1350, Litva informuje Komisiu do šiestich mesiacov odo dňa prijatia uvedeného pozmeňujúceho vykonávacieho rozhodnutia a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Litovskej republike.

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia adresátovi.

Článok 3

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 23. apríla 2021

Za Radu
predsedníčka
A. P. ZACARIAS